

Demokrati och byråkrati i fokus

Demokratiska lösningar istället för byråkratiska åtgärder

Av: Bahman Azadfar

Första utgåvan 2014

© 2014, Stoppa Penningtvätt
www.stoppapenningtvatt.nu
ISBN978-91-981311-1-6

Till:

Statliga tjänstemän, våra demokratiska medborgare

Om författaren:

Bahman Azadfar föddes 1957 i Iran. Han är utbildad ingenjör och har arbetat inom svensk industri till slutet av 1980-talet. Han är gift, tvåbarnsfar, och bor numer med sin fru i Borås.

Av hälsoskäl tvingades han lämna ingenjörsyrket och sökte sig istället till den finansiella sektorn och startade ett växlingskontor, ett arbete han hade god kännedom av, då flera flera generationer i hans fars släkt arbetat med det.

Tidigt upptäckte han att växlingsyrket var korrumperat och skadligt för svensk ekonomi och säkerhet. Med hjälp av sin fru började Bahman klaga hos myndigheter och inleda sin kamp mot penningtvätten och finansiering av terrorism, ett arbete som pågår än i dag.

Han har försökt att väcka myndigheternas intresse för frågan om penningtvätt, något han finansierat med egen tid och egna pengar. Han har skrivit artiklar, pamfletter och böcker. Han har också grundat webbsajten Stoppa Penningtvätt.

Bahman tycker om djupdykningar i ämnen som historia och filosofi. Han har skrivit fyra böcker och ett flertal artiklar. Som 20-åring arbetade han som frilansande journalist. Och trots att han sedan utbildade sig till, och sedermera arbetade heltid som ingenjör, kunde han aldrig helt lämna sitt första jobb bakom sig. Intresset och nyfikenheten för sociala problem följer honom fortfarande, och än i dag skriver han om det och dess rötter, vid sidan om sitt finansiella arbete.

Innehåll

Förord	1
I. Definitioner och skillnader	2
1- Definitioner	2
2- Skillnader	4
A- Statstjänstemän och lagen/ B- Byråkrater och lagen/ C- Statstjänstemän och utredningar	
II. Byråkrater och makt	7
1- Makt och kontroll	7
2- Demokratins dilemma	9
3- Att överlåta makt åt byråkrater av god vilja	9
4- De små diktatorerna	10
5- Sergei Magnitsky, ett exempel på motanklagelser som vapen	11
6- Strategier för att överleva kriser	14
7- Hur byråkrater undergräver demokratin	16
III. Fel medicin	18
1- Byråkratiska åtgärder	18
2- Fallet Breivik, ett talande exempel på byråkratin som sambandsfara	23
IV. Lösning	28
1- Demokratisk lösning	28
2- Byråkratins effektivitet	30
3- Demokratisk kontroll	31
Noter	35

Förord

Varken byråkratin, dess urartade och historiskt sett unga produkt, byråkraten, eller den odemokratiska hållning som de båda uppvisar utgör nya hot mot demokratin, men sedan början av 2000-talet har den hotbild som de facto länge funnits kunnat växa sig allt starkare. Två händelser har tvingat demokratier runt om i världen att låta byråkratiska system få allt större makt:

- 1- Det nya terroristhot som uppdagades den 11 september 2001.
- 2- Den organiserade brottslighet som i och med Sovjetunionens och dess satellitstaters fall började rekrytera nya medlemmar.

Organiserad brottslighet och maffia utgör uppenbara hot mot demokratin och för att stoppa dessa och skydda vårt öppna samhälle bör vi försäkra oss om att ingen makt tillfaller byråkrater eftersom även de är fiender till vårt demokratiska samhälle.

I den här boken riktar jag blicken mot byråkrati och byråkrater, i hopp om att alla demokrater kritiskt börjar ompröva dem. Demokrati inte är ett avslutat projekt. Det är en ständigt pågående process som under sin utveckling konfronteras med olika problem och fiender. Genom demokraters vaksamhet kan demokratin utvecklas vidare och därigenom kommer färre offer att skördas.

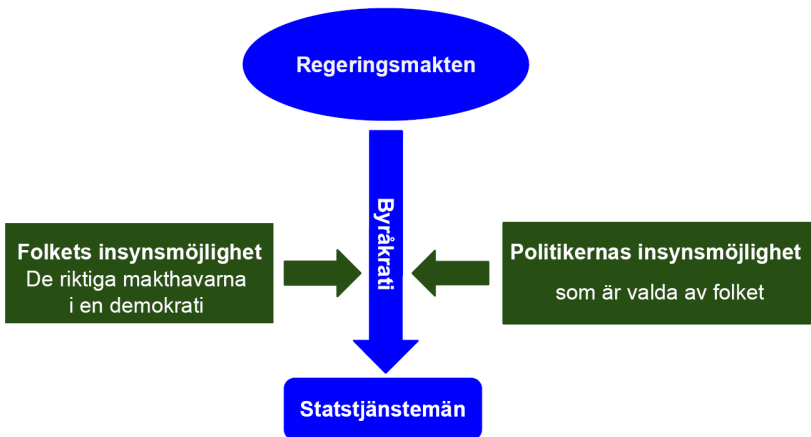
Borås, Sverige
Bahman Azadfar

Kapitel 1

Definitioner och skillnader

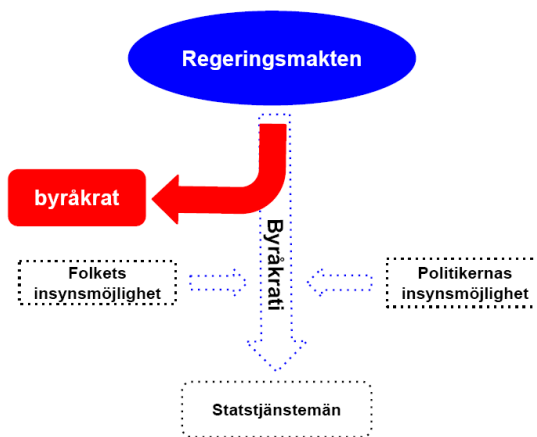
1- Definitioner

Byråkrati är en del av ett demokratiskt statskick som inte är folkvald. I teorin borde byråkrati överses av de förtroendevalda politiker som innehar regeringsmakten. Om en sådan övervakning faktiskt utförs i praktiken och de personer som anställts för att verka inom ramen för byråkratin därigenom arbetar i enlighet med lagen, kallas dessa statstjänstemän.

Skulle ett demokratiskt samhälle, av någon anledning förlora kontrollen över byråkratin, blir dessa personer istället byråkrater.

Byråkrater är ohämmade statligt anställda, som kommit på avvägar.

Det finns inte längre någon demokratisk insynsmöjlighet.

2- Skillnader

A- Statstjänstemän och lagen

Statstjänstemannen har kunskap om rättssystemets grundläggande idéer och förstår syftet med att ha särskilt utsedda lagstiftare som stiftar lagarna.

Mellan statstjänstemän och de lagstiftande folkvalda politikerna råder ett samförstånd. Detta samförstånd medför att statstjänstemän kan använda lagstiftningen för att motivera önskvärda beslut. Statstjänstemannen försöker att i så hög utsträckning som möjligt upprätthålla lagen i praktiken och är ett kreativt verktyg och hjälpmedel i kontakten mellan folket och de valda politikerna.

De identifierar brister i lagen samt delar där det praktiska upprätthållandet av densamma är problematiskt. Statstjänstemannen sammanställer folkets förslag på förbättringar av lagen och förbättringar av metoder för implementering av den. Deras arbete syftar till att underlätta för lagstiftarna att stifta mer objektiva och effektiva lagar.

B- Byråkrater och lagen

Det kan tyckas att byråkrater borde vara de som håller lagen högst men så är inte fallet. De framhåller endast de delar av lagen som de själva föredrar. Byråkraterna är oförmögna att förstå de grundläggande idéerna bakom rättssamhället. De glömmer lätt syftet med detta och går vilse i en labyrinth av paragrafer och detaljer. De förmår inte lämna denna detaljnivå och vid kritik är de oförmögna att höja blicken och se helheten. Kring paragraferna bygger de hela sin förståelse för lagen och dess bakomliggande grundfilosofi.

Europaparlamentet stiftade år 2005 en lag mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Lagens hörnsten var "Licens". Lagstiftarna menade regelrätt att endast behöriga individer och företag skulle få licens eller kunna bli registrerade, och därigenom tillgå medlemsstaternas banksystem. På detta vis skulle länder kunna skydda

sina ekonomiska system mot penningtvätt och finansiering av terrorism. För att tydliggöra detta för medlemsstaterna framhöll EU-lagen vikten av att ta jämlikhetsaspekten i beaktande gällande licensiering och registrering.(1)

Sveriges byråkrater visade bristande förståelse för såväl lagens förarbeten som dess tonvikt på jämlikhetsaspekten. Istället skapade man två skilda system.

Ett första, komplicerat system för licensiering, skött av en myndighet och ett andra för registrering, skött av en annan myndighet. Såväl licensierade som registrerade grupper har tillgång till banksystemet men med en stor skillnad. Den rättrådige skulle få sin licens och därefter följa ett regelverk, som naturligtvis medförde stora kostnader, och den ohederliga skulle endast behöva betala en engångssumma à 900 svenska kronor för att bli registrerade.

Den svenska Finansinspektionen, som hanterar licensieringsprocessen bortsåg från de svårigheter som denna komplicerade process resulterade i för rättrådiga människor, när Bolagsverket registrerade samma aktiviteter för alla utan att hänsyn till deras olika kompetenser.

Det som förvånar mest i detta exempel är det faktum att Finansinspektionen inte accepterade kritik av deras meningslösa licensieringsprocess.

C- Statstjänstemän och utredningar

Statstjänstemän förstår de grundläggande idéerna bakom rättsamhället och lagars tillämpning. De vet att det är orätt att tvinga en lagstiftning på rättrådiga människor som vill efterfölja lagen, om man inte samtidigt hittar och stoppar de personer som överträder den. Ett verktyg för kontroll och felsökning är *utredning*. Statstjänstemännens utredningar drivs aldrig av hämndbegär. De utreder inte människor för deras åsikter, beteenden, kön, ras eller religion, utan enbart i syfte att upprätthålla lag och rätt.

D- Byråkrater och utredningar

Byråkrater har ingen förståelse för syftet med deras befattning och inte heller varför samhället har gett dem makt, resurser och möjligheter. Merparten byråkrater anser att deras kontor är privat område och att ingen, inte ens folkvalda politiker, har rätt att beordra dem. Det är av den anledningen som de ignorerar politiska direktiv som de ogillar, samt saboterar processer där dessa direktiv skall implementeras och upprätthållas i praktiken.

Byråkrater tror sig vara överlägsna. Människor som inte är en del av deras byråkratsamhälle betraktas som inkräktare och orosstiftare. Här anser sig byråkrater ha rätt att försvara sig till varje pris. Utredningarna blir ett vapen i deras händer, och används för att skapa problem för deras ”motståndare”.

Motståndare kan vara vem som helst, av vilket skäl som helst, men den farligaste motståndaren är ändå kritikern. Denne måste röjas ur vägen eftersom han är en otacksam, oförskämd person som har mage att ifrågasätta dem.

Människor vars profession kräver kontakt med byråkrater, har accepterat deras känslighet för kritik. Dessa personer gör därför bäst i att undvika att kritisera och därigenom undvika provokation. Om de väcker byråkratens missnöje så är utredningen, i vilken byråkraten skyndar att i kritikerna ställa hitta deras oförrätter och försummelse, oundviklig. Eftersom ordet ”utredning” framkallar rädsla hos de flesta människor, föredrar kritiker att bortse från felaktigheter i byråkratens arbete, istället för att uttrycka dem och riskera hämnd i form av en utredning.

Kapitel 2

Byråkrater och makt

1- Makt och kontroll

En tillbakablick på människans historia visar att makt som innehas av och koncentreras till en eller ett fåtal härskare utan samhällets kontroll resulterar i diktaturer som förslavar människor och skadar deras värdighet. För att undvika diktatur och förhindra missbruk av regeringsmakt, delade den moderna demokratin upp makten mellan tre grenar: den Lagstiftande, den Verkställande och den Dömande makten.

Att begränsa mandatperioden för folkvalda politiker fungerar i de flesta demokratier fortfarande som ett system för att förhindra missbruk av regeringsmakten. Ytterligare sätt är att värna om systemets transparens samt om den övervakning massmedia bedriver.

Dessa system är nya i människans historia. Under tusentals år var makt, koncentrerad till en kung eller en kejsare naturligt och obestridligt. Ur ett modernt samhälls perspektiv, är det svårt att förstå hur dåtidens människor kunde acceptera sådana makthavare, men framtidens demokratiska samhällen kommer med säkerhet att fråga sig själva varför

demokratiska människor under 2000-talets början var så noggranna med att utse sin folkvalda regering men så likgiltiga inför de icke direkt folkvalda makthavarna.

För vårt demokratiska samhälle är övervakning av makthavares beteende en viktig princip, inte bara de folkvalda politikerna, utan även byråkraterna, som ibland till och med har mer makt än de förtroendevalda inom statsapparaten.

Vi verkar ha glömt bort byråkraternas roll som verkliga innehavare av makt. Vi låter dem härska i sina riken (kontor) likt medeltida feodalherrar.

Vi är väldigt noggranna med till vem lämnar över regeringsmakten till. Vår främsta oro i det demokratiska samhället är de valda maktinnehavarna ska missbruka sin makt.

Vår uppmärksamhet är så riktad mot vår valda regering att vi inte bara glömmer bort att den största delen av regeringsmakten överlåts till en grupp människor som inte har utsetts genom direkta val, utan vi glömmer även att de är utom kontroll för de personer som vi de facto har valt (politiker) och oss själva som vanliga medborgare.

Vi verkar tro att våra folkvalda makthavare är Demoner och våra icke valda är Änglar. Vi gör allt vi kan för att förhindra de förra från att missbruka sin makt men gör ingenting åt de senare.

Om våra folkvalda politiker skulle vara korrumperade på grund av bristande demokratisk insynsmöjlighet, så skulle även våra byråkrater vara det, eftersom makt utan kontroll påverkar människor överallt på samma sätt, utan hänsyn till ras, kön, språk eller religion. Vi kan inte dela upp samhället i Änglar och Demoner. När vi överlåter regeringsmakt, bör vi utöva kontroll på samtliga makthavare.

2- Demokratins dilemma

Ett av det demokratiska samhällets stora dilemman är, som tidigare nämnt, att kontrollen av dess makthavare begränsas till de folkvalda representanterna och saknas i förhållande till de makthavare som inte har direktvalts. Vi har idag tillräckliga mekanismer för att kontrollera våra valda politiker men vi misslyckas med att finna tillräckliga system för att kontrollera att våra byråkrater håller sig inom ramen för lagen och därmed förblir statstjänstemän. Att ha insyn i byråkraters arbete och omvandla dem till statstjänstemän är att demokratisera demokratin.

Idag saknas möjligheter för öppen insyn i byråkraters arbete och de har även immunitet som gör att de kan bortse från lagarna eller kan tillämpa dem i enlighet med sina egna önskemål. De kan tysta eller straffa kritiker, ofta utan att deras maktmissbruk får några allvarliga konsekvenser. Om våra politiker skulle göra en bråkdel av det byråkrater gör varje dag, skulle de ofrånkomligen tvingas konfronteras med de påföljande skandalerna, och samhället skulle tvinga dem att avgå.

Vi ställer, med rätta, rigorösa krav på våra folkvalda makthavare att inte missbruka makten men vi är fullständigt ovetandes om byråkraters missbruk av den statliga makten. Detta är ett av det demokratiska samhällets olösta dilemman. Vi noterar inte ens det faktum att det inte är våra valda politiker som anställer byråkrater. Det enda vi gör är att betala dem. De som utser nya byråkrater är visserligen mer erfarna sådana, men de är ändå just byråkrater.

3- Att överlåta makt åt byråkrater av god vilja

I ett demokratiskt samhälle överlåter vi inte regeringsmakt till någon av välvilja. Vi ger den genom demokratisk kontroll och utkräver ansvar från makthavare, men byråkrater är undantaget från denna regel, efter som vi välvilligt överlåter den största makten och budgeten åt dem.

När insyn saknas, kan vanligtvis ingen hållas ansvarig och det är under sådana förhållanden som tyranni i alla dess former uppstår; korruption,

okunskap, förtryck etc.

Att ge regeringsmakt till någon eller några endast av välvilja kommer alltid, överallt att resultera i samma sak: Diktatur!

Detta sker ofta i samband med revolutioner. Därför har vi sett hur revolutioner runt om i världen har medfört att ledare blivit diktatorer, dock självklar med ett undantag: Amerikanska revolutionen och dess ledare George Washington.

Det förekommer också undantag mellan statligt anställda. Även när insynen är bristfällig eller saknas helt och ansvar inte kan utkrävas, gör en grupp statligt anställda sitt jobb på ett riktigt sätt och tar fullt ansvar inför samhället och lagen. Men den mänskliga instinkten parad med makt tenderar i de flesta fall att leda till tyranni. Några få undantag kan inte ändra på ”regeln om makt och kontroll”.

När vi talar om att överlämna makt, måste vi automatiskt utveckla kontrollverktyg i förhållande till makthavare. Regeringsmakt utan demokratisk insyn leder till: korruption, förtryck och tyranni.

Bortser vi från denna gyllene regel, kan våra byråkrater hämta ut tillräcklig lön utan att arbeta lagenligt. De kan också vägra att genomföra ett riksdagsbeslut och hävda att politikerna inte har lika stor erfarenhet som byråkrater har. Slutligen kan de undertrycka kritik och beröva medborgarna deras lagliga rättigheter.

4- De små diktatorerna

När statlig makt är i händerna på byråkrater, och den demokratiska insynen saknas, kan de förra använda makten likt diktatorer. Makt utan insyn är bara en av likheterna mellan byråkrater, som små diktatorer, och stora diktatorer såsom Stalin och Hitler. Deras inställning till människor och till sina egna rättigheter är ytterligare en likhet dem emellan. Med hänsyn till dessa likheter, blir det tydligt att den bästa miljön för byråkrater är i länder som styrs just av stora diktatorer,

eftersom de där kan eliminera sina motståndare eller kritiker för alltid genom att döda dem.

I diktaturer kan byråkrater beröva verkliga kritiker livet medan de i demokratier endast kan orsaka dem problem. Diktatorers och byråkraters viktigaste förebyggande vapen är att skapa rädsla hos sina kritiker. Rädslan tvingar människor att lyda dem och bestraffning av ett fåtal utvalda kritiker används för att statuera exempel inför andra kritiker på det öde som väntar alla dem som utmanar makten.

5- Sergei Magnitsky, ett exempel på motanklagelser som vapen (2)

Byråkrater tolererar inte kritik och är mycket känsliga i förhållande till sin arbetsmetod. De respekterar stora diktatorer som lider av narcissistiska personlighetsstörningar. De förstår inte hur vissa människor kan vara så otacksamma att de försummar deras perfekta jobb och kritisera dem. När någon vågar kritisera, ger byråkrater omedelbart tillbaka. De försöker hitta brister hos kritikern och skrämma honom till att ta tillbaka sin kritik. De stoltserar med sin makt och påminner kritikern om hur sårbar han är.

Såväl byråkrater som diktatorer påminner oss om barndomens barnsliga sätt.

Kritiserar du mig, så kritiserar jag dig!

Anklagar du mig, så anklagar jag dig!

Om du orsakar problem för mig, så orsakar jag problem för dig!

Öga för öga, tand för tand. Utredning för utredning, är byråkraternas primitiva logik.

Sergei Magnitsky var revisor på en advokatbyrå i Moskva när han upptäckte det han menade var ett massivt bedrägeri av skattetjänstemän och poliser.

Han sägs ha avslöjat den påstådda stölden av \$230m (£150m). När han år 2008 rapporterade detta till myndigheterna blev han själv fängslad misstänkt för medhjälp till skattebrott. Han dog i häktet den 16 november 2009, 37 år gammal.

Hans kollegor på den London-baserade byrån Hermitage Capital Management (HCM), framhärade att han åtalats på falska grunder i syfte att stoppa hans utredning. Magnitskys upptäckt av det omfattande skattebedrägeriet parat med hans anklagelser mot byråkrater skapade en motreaktion och hans egna anklagelser kom att vändas mot honom själv. De ryska byråkraternas anklagelse löd: ”medhjälp till skattebrott”.

Istället för att väcka åtal mot de poliser eller skattetjänstemän som Magnitsky anklagade, valde ryska myndigheter alltså att väcka åtal mot Magnitsky. Att spela spelet ”Anklagar du oss, anklagar vi dig!” kom att kosta Sergei Magnitsky livet, i ett Ryssland där byråkrater, KGB och maffia härskade tillsammans.

Magnitsky greps för att han vågade anklaga, men han dog för att byråkraterna inte lyckades kuva honom. De ville få honom att ange sina egna medarbetare, i synnerhet Bill Browder, som var en av grundarna till bolaget Hermitage. Han utvisades ur Ryssland redan innan Magnitsky greps och beslutet motiverades med att Browder utgjorde en nationell säkerhetsrisk.

Själv uppgav han att han endast utgjorde ett hot ”mot korrupta politiker och byråkrater i Ryssland.”

Enligt ledaren för **Moscow Helsinki Group**, Ludmila Alekseeva, dog Magnitsky på grund av skador han ådragit sig under misshandel och tortyr utförd av ett flertal officerare i det ryska inrikesministeriet.

Browder menade att Magnitsky på grund av sina kunskaper inom juridik ansågs vara ”*En av Moskvas mest betrodda personer när det rörde sig om domstolar, skattefrågor, frågor om straffavgifter och civilrättsliga frågor*”.

Om ryska byråkrater var kapabla till att döda en man som kunde allt om rättssystemet, så kan de döda vem som helst som vågar kritisera dem

eller avslöja deras korruption.

Naturligtvis kan byråkrater i demokratiska länder oftast inte fängsla eller misshandla någon till döds men det beror på att ett oberoende rättsväsende hindrar dem.

Även om inte byråkrater kan fängsla varje allvarlig kritiker i ett demokratiskt samhälle, så har de tillräckliga medel för att orsaka dem problem.

Det är inte bara i odemokratiska länder som Ryssland som en ”whistle-blower” står under stor press. Även i demokratiska länder får de betala ett högt pris för sitt ifrågasättande av byråkrater. Även om en uppgiftslämnare som avslöjar byråkraters lagöverträdelser till massmedia får en viss immunitet eller skydd, kan de ändå förvänta sig starka påtryckningar från byråkraterna och de får ofta betala ett högt pris för sitt djärva agerande.

Thomas Drake och Edward Snowden utgör goda exempel på detta i USA, ett land där människor stoltserar med sin enastående författning och Yttrandefrihet.

Thomas A. Drake (född 1957) var en ledande befattningshavare inom Nationella säkerhetsmyndigheten (NSA) under sju år. **När hans försök att varna sina överordnade och kongressen om vad han ansåg vara illegal verksamhet, slöseri och misskötsel inom NSA inte gav resultat, valde han att vända sig till pressen för att få gehör för sin kritik.** Trots att han vidtog försiktighetsåtgärder – han kommunicerade med en reporter via krypterad e-post – upptäcktes läckan. År 2010 åtalades Drake av regeringen för brott mot rikets säkerhet. Vid en fällande dom riskerade han att få upp till 35 års fängelse.

Fallet Drake lyftes fram som det största åtalet mot en läcka sedan rättegången mot Daniel Ellsberg för fyra decennier sedan.

Åtalet mot honom innehöll inte bara fem punkter rörande brott mot rikets säkerhet utan även ett åtal avseende försvårande av brottsutredning, samt fyra åtalspunkter rörande mened i samband med vittnesmål till FBI under utredningen.

Drake, som efter påtryckningar avgick från NSA 2008, tog senare anställning på en Apple-databutik utanför Washington, D.C., där han

svarade på kunders frågor om iPhones och iPads.

Den 9 juni 2011 lades samtliga tio åtalspunkter ner. Drake avvisade flera erbjudande om uppgörelser eftersom han vägrade ”förhandla om sanningen”.

Byråkrater hade försökt fånga honom men rättvisa skipas av det oberoende rättväsendet. Anklagelserna och rättegången medförde stora påfrestningar för Drake och förändrade hans liv för alltid.

I en intervju med BBC sa han: “Edward Snowden kände till vad de utsatte mig för. Med mitt fall i åtanke lämnade han USA och lämnade ut sina uppgifter”. (3)

Byråkraternas viktigaste verktyg är att frånta kritikern deras yttrandefrihet genom att hota och skrämma honom.

Detta är ingen hemlighet mellan de medborgare vars profession kräver att de har kontakt med byråkrater: *”Om du skulle kliva över den röda linjen och klaga på byråkrater till en högre instans skulle de utreda dig och hitta någonting som orsakar dig problem. Var försiktig, tänk själv och åsidosätt dina lagliga rättigheter. Bry dig inte om samhället. Du kan inte göra någonting åt det”*.

6- Strategier för att överleva kriser

I varje demokrati finns rädslan för byråkrater och ansträngningar görs ständigt för att undvika att provocera dem. Utöver att hota och skrämma medborgarna, så har byråkraterna ytterligare verktyg för andra situationer: Tystnad och bortförklaringar är två sådana viktiga strategier.

Deras långa erfarenhet av sin befattning har lärt dem att människor ofta skyller byråkraters misslyckande och försummelse på politiker, eftersom det är politiker som bör ha granska och överse byråkrater, leda och stärka dem i deras uppdrag.

Byråkrater vet vad de ska och inte ska göra i krissituationer. När en

storm blåser upp inom massmedia böjer sig byråkraten följsamt i vinden och väntar på att stormen ska passera, eftersom kritiken på det sättet kommer att minska efterhand.

När någonting inträffar eller när dålig statistik publiceras, ges detta per automatik uppmärksamhet i media. I sådana tider står byråkraterna endast under en yttlig granskning som upphör efter en tid. Under denna kritiska period svarar de med tystnad och undviker att bemöta kritiken.

När de tvingas uttala sig kommer de med ursäkter för det de misskött och misslyckats med. Först kommer; ”brister i lagen”, ”brist på personal” och ”brist på resurser”. Om kritikerna framhärdar och specificerar vilka misslyckanden som gjorts, kommer byråkrater som andra strategi sluta sig till kritikerna och acceptera deras kritik genom att säga: **”vi är medvetna om detta, vi arbetar på att förändra det, men det tar tid”**. Vanligtvis avvärjar detta kritikerna. När de hör byråkraterna säga samma sak som de själva och hävda att de försöker utföra sitt uppdrag, lugnar kritikerna sig själva genom att intala sig: ”Självklart tar det tid!”

”Det tar tid!” Om inte den tiden mäts så är denna mening värdelös. Ett sådant löfte har inget värde i praktiken.

”Vi är medvetna om detta, vi arbetar på det men det tar tid” syftar endast till att lugna kritikerna så att byråkraterna kan vinna tid.

I den digitala tidsåldern tar det endast några få sekunder för ett meddelande att skickas från en sida av jorden till en annan. För byråkrater är denna obegränsade tid avgörande.

När Anders Behring Breivik den 22 juli 2011 dödade ungdomar på ön Utoeya i närheten av Oslo, tog det den norska ”byråkratpolisen” 35 minuter att ta sig de 600 meter som skilde strandkanten från ön. Att i en sådan kritisk situation inte agera fortare, är som den norska oberoende undersökningskommissionen påpekade, ”oacceptabelt”(4).

Byråkraternas sista ursäkt för att avvärja ifrågasättarna är: *Vi kan inte lämna ut mer information om våra åtgärder eftersom det skulle kunna skada utredningsprocessen.*

Det är omöjligt att veta hur mycket sanning det ligger i detta och om det bara är ett sätt att vinna tid.

7- Hur byråkrater undergräver demokratin

FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna är vårt demokratiska samhälles riktmärke. Det är en bra måttstock för att avgöra vilka länder som är mer respektive mindre demokratiska.

I deklarationens inledande artiklar ligger tyngdpunkten på *”yttrandefrihet”* och *”frihet från fruktan”*. I demokratiska länder hotas ingen utav dessa när politiker tar regeringsmakten genom fria val, men däremot hotas den av byråkrater som utövar sin makt och skrämmer kritiker. I mötet med mäktiga byråkrater känner sig den ensamme medborgaren hjälplös och sårbar. Han privatliv är beroende av de beslut byråkraterna fattar. Han tvingas välja mellan hans egna och samhällets intressen. Att rätta sig efter byråkrater innebär att undvika kritik och därigenom säkra sin verksamhet eller sitt arbete.

Att i mötet med byråkrater, fortsatt hävda demokratiska värden och mänskliga rättigheter såsom *”yttrandefrihet”* och *”frihet från fruktan”*, vilka i ett demokratiskt samhälle tas för givet, innebär endast att invänta deras hämnd i form av utredning, anklagelser eller straff.

Vi kan inte förvänta oss att en medborgare väljer allmänhetens intresse före sitt eget när chansen att vinna kampen mot byråkrater är liten och hans huvud ligger under byråkraters bila.

Att ställa medborgarnas lagliga intressen mot vad som är bäst för samhället, när dessa i realiteten inte motsäger varandra, kan orsaka stora skador på den demokrati som annars uppmuntrar människor till social interaktion. Att driva människor till egoism och till att enbart tänka på

sig själva står i bjärt kontrast till demokratins grundidéer.

Oftast föredrar människor att inte riskera att tvingas möta byråkrater ansikte mot ansikte, och sällan tar någon en sådan risk som sätter hans privatliv på spel. Varje nederlag för den anständige medborgaren som står upp för sina rättigheter, övertygar andra kämpande om att kampen mot byråkrater är förgäves. Medborgarna ser att den reella makten i deras demokratiska land ligger i händerna på en icke folkvald statsapparat som kan manipulera lagarna i enlighet med sina önskemål. Även folkvalda politikers oförmåga att tygla byråkrater skapar frustration och missnöje bland medborgarna, vilket resulterar i likgiltighet. Politikers och deras partiers oförmåga att kontrollera byråkrater gör att de allihop, oberoende av sin ideologiska tillhörighet, sitter i samma båt. Likgiltigheten gör medborgarna negativt inställda till alla demokratiska processer, bidrar till övertygelsen om att deras valdeltagande är förgäves och uppmuntrar dem till att oavsett tidigare partisympatier, rösta på höger- eller vänsterextremistiska politiker som inte bryr sig om mänskliga rättigheter eller demokratiska val. Dessa extremistiska politiker vill ta makten genom demokratiska processer och val för att sedan omkullkasta dem, likt Hitler gjorde i 1930-talets Tyskland.

Kapitel 3

Fel medicin

1- Byråkratiska åtgärder

För att lugna människor och lösa problem söker inkompetenta förtroendevalda makthavare som inte lyckas kontrollera byråkrater skriva ut ännu mer giftig medicin. Förtroendevalda politiker försöker infria sina löften till väljarkåren och göra de nöjda inför nästa val genom att anställa mer personal till landets byråkrati. När så dessa inkompetenta folkvalda makthavare upptäcker att stora investeringar i byråkrati är ineffektiva, blir de förbryllade och förstår inte varför.

Under den svenska valkampanjen år 2006, lovade Moderaterna en bättre och mer effektiv svensk polis. Partiet och deras allierade vann valet. Moderaternas partiledare **Fredrik Reinfeldt** tillträdde och infriade sitt vallöfte genom att överösa polisväsendet med pengar och personal.

Statistik i frågan visar hur Sveriges regering har gjort en omfattande satsning på polisväsendet i hopp om att nå goda resultat.

År	Personal	Budget (SEK)
2005	23 940	14,960,000,000
2006	24 631	15,674,000,000
2007	25 838	16,729,000,000
2008	26 122	17,287,000,000
2009	26 891	17,493,000,000
2010	28 017	19,147,000,000
2011	28 382	19,688,000,000

Under denna period har den svenska polisen fått 4 422 fler poliser och 4 728 000 000 kronor.

Men efter denna enorma satsning på att effektivisera polisorganisationen visade ny statistik som publicerades år 2012 att den svenska polisen hade gjort sitt sämsta resultat på 80 år. Det svenska samhället blev förvånat över siffrorna och ifrågasatte statsminister **Fredrik Reinfeldt**.

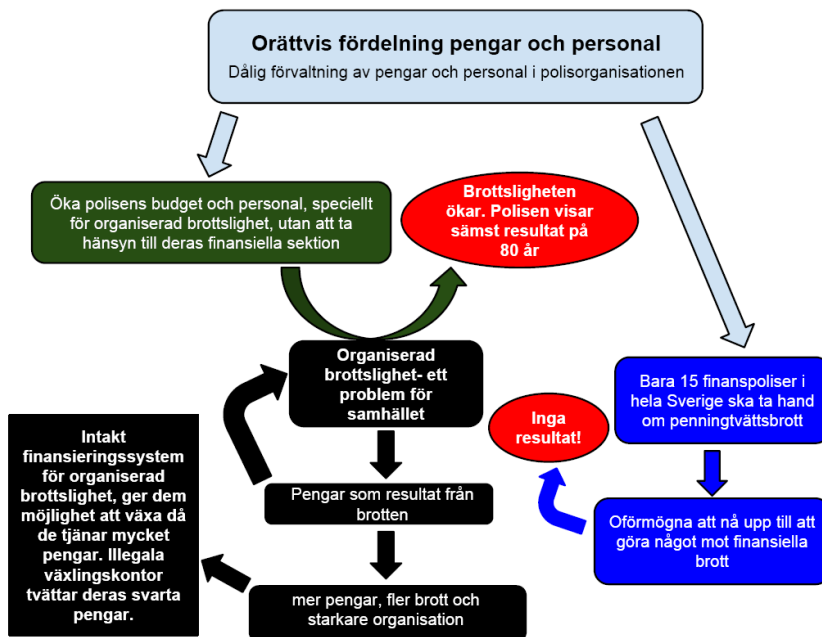
I en intervju i media försökte Reinfeldt rättfärdiga statistiken. Han hävdade att polisen hade lagt större delen av sina resurser på den organiserade brottsligheten, och därför inte kunnat presterera högre på andra områden.

Granskar man fakta bakom Fredrik Reinfeldts uttalande om den hårda kampen mot organiserad brottslighet (maffia), ser man att detta inte stämmer.

Den organiserade brottslighetens målsättning är att förbättra sin brottsliga verksamhet i syfte att tjäna mer pengar. Så länge de med lätthet kan tjäna och tvätta pengar, kan de rekrytera nya medlemmar eller betala människor att utföra brott.

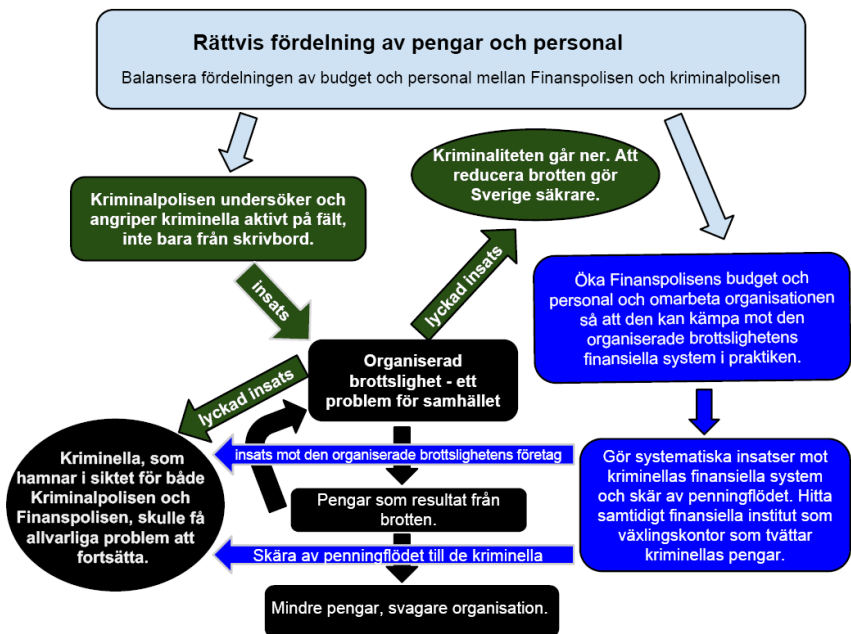
En av de grundläggande principerna för att på allvar kunna bekämpa maffians verksamhet är att frånta dem intäkter. Att enbart häkta ett fåtal kriminella och döma de till fängelsestraff är inte effektivt eftersom maffian, i egenskap av en organisation med enorma intäkter, snabbt kan ersätta de fängslade medlemmarna genom att rekrytera nya kriminella. Den svenska polisen hävdade att de, på grund av sina stora insatser för att bekämpa maffiaverksamhet, inte hade kunnat skydda människor från mindre brott. Även om brottsbekämpning inriktad mot maffian är viktigt, så är det även viktigt att polisens tjänster står vanliga medborgare som drabbas av enskilda brottslingar och mindre brott till buds. En effektiv polisorganisation måste kunna prioritera båda parallellt.

Att den svenska polisorganisationen led av en bristfällig hantering av budget och personal visar följande bild. Det svenska polisväsende som rättfärdigar sin ineffektivitet med sina brottsbekämpande insatser mot maffia, avsatte endast 15 finanspoliser i hela landet för att bekämpa penningtvätt. Detta visar på att ekonomisk brottslighet, i motsats till vad statsministern hävdar, inte är en prioriterad fråga i Sverige.

Hur kan 15 finanspoliser minska penningflödet till maffian?

En seriös och effektiv polisorganisation ska fördela sin budget och sin personal på ett rättvist sätt mellan ”det ordinära polisarbetet” och ”enheter för organiserad brottslighet”.

Byråkraternas särskilda mentalitet och arroganta hållning resulterar i en bristande tankeförmåga. Vilka briljanta genier skulle annars ha kunnat fördela ekonomiska resurser och personal på ett sådant sätt, om inte byråkrater?

Att förklara krig mot maffian under ledning av sådana generaler, innebär att striden är förlorad innan den ens har börjat!

De personer som ligger bakom maffiaverksamhet ha alltid ett motiv. De är klarsynta och gör sitt bästa för att utöva disciplin bland organisationens medlemmar.

Inte bara i Sverige utan i alla europeiska länder växer maffia på grund av byråkraters oförmåga och inkompetens.

Istället för att lösa problemet med den ökande maffiaverksamheten tar enkelspåriga politiker de pengar som ska skapa människors välbefinnande och pumpar välvilligt in dem i det byråkratiska systemet.

När byråkraters ineffektivitet leder till en nationell katastrof, som i fallet med Anders Breiviks terroristattacker, så är det politiker som bör träda fram och be om förlåtelse.

2-Fallet Breivik, ett talande exempel på byråkratin som samhällsfara (5)

Sällan har en händelse gett upphov till ett så stort underlagsmaterial för en multilateral analys av den fara byråkrater utgör för ett demokratiskt samhälle, som Breiviks terroristattacker.

Den 22 juli 2011 dödade högerextremisten Anders Behring Breivik, född 13 februari 1979, 77 personer och skadade ytterligare 240 personer i två separata attacker på två platser i Oslo, Norge.

A- Plats 1: Centrala Oslo

Grubbegatan i centrala Oslo, utanför statsministerns kontor och regeringsbyggnaden blev den första platsen för terroristattackerna. Sju år tidigare hade förslag lagts på att gatan skulle stängas av för trafik.

Vid kl 15:26 exploderade en bilbomb gjord av uppskattningsvis 950 kg sprängämne tillverkat av gödningsmedel. Den krossade fasader och byggnader, dödade åtta personer och skadade 209.

B- Plats 2: Utøya/Utoeya

På ön Utoeya, cirka 35 kilometer nordväst om Oslo hade det norska Arbeiderpartiets ungdomsförbund sitt årliga sommarläger.

Vid kl 16:57 ber Breivik, iförd polisuniform, en kapten att köra honom över till ön med en färja. Avståndet från strandkanten till ön är endast

600 meter. Den uniformerade mannen uppgavs ha varit beväpnad med en pistol och ett automatgevär. Han hade berättat att han var där för att ”göra undersökningar med anledning av explosionerna”.

Redan vid **kl 17:25** lokal tid kom rapporter om skottlossning på Utoeya. Det fortsatte till **kl 18:27** när Breivik utan att göra motstånd överlämnade sig till den polistrupp som var först på plats. Under den timme då skottlossningen pågick dödade Breivik 69 personer och ytterligare 33, varav de flesta var tonåringar.

Från kl 15:26 när bilbomben exploderade, till **kl 18:27** när Breivik gav upp förflöt tre timmar då Breivik kunde döda människor utan att möta på något som helst motstånd. Ingen störde eller försökte stoppa honom. Men en fotgängare hade ringt polisen 10 minuter efter att bomben i Oslo briserat och gett ett bra signalement på en man som bar pistol och skyddskläder.

Den som tog emot samtalet vidarebefordrade meddelandet men enligt den oberoende norska undersökningskommissionen följdes inte tipset upp förrän efter cirka två timmar.

Trots att det inte rådde något tvivel att det var en terroristattack som genomförts, gick man inte ut med något rikslarm, det ställdes inte upp några vägspärrar och inte heller inrättade man några observationsposter. Det gjordes inga försök att mobilisera helikoptrar och kommandocentralen tog ingen hjälp från närliggande polisdistrikt.

Redan vid **kl 17:25** lokal tid kom rapporter om skottlossning på Utoeya. Inom fem minuter blev polisen kontaktad av en kapten som erbjuder sin privata båt men meddelandet ignoreras.

Som ni ser så gjorde det norska folket det de kunde och erbjöd sin hjälp, men byråkraterna ignorerade dem.

Även om Breivik agerade ensam och officiellt sett inte hade några

medhjälpare, så hjälpte byråkraterna honom i praktiken mer än vad några få medhjälpare någonsin hade kunnat göra.

Norska byråkrater hade nekat till att stänga av gatan utanför statsministerns kontor och regeringsbyggnaden, såsom föreslagits sju år före Breiviks attack. Detta gav honom möjlighet att köra dit en bombbil, spränga den och därigenom döda åtta personer och skada ytterligare 209.

Endast tio minuter efter den första attacken ringde en förbipasserande till polisen och beskrev Breivik i detalj men den informationen tog man ingen notis om och inga ansträngningar gjordes av polis för att spärra av vägarna eller sätta upp observationsposter.

Vid **kl 17:30**, endast fem minuter efter att skjutningarna börjat på ön erbjöd en kapten sitt privata fartyg men meddelandet ignorerades.

Den första lokala polispatrullen var på plats **kl 17:55**, men de två poliserna gjorde inga försök att lokalisera en båt, trots de riktlinjer som föreskriver att polisen ska handla skyndsamt vid våldsdåd där skjutvapen är inblandade. De stannade kvar och hörde skottlossningen och ropen på hjälp från tonåringarna som Breivik kallblodigt sköt till döds.

Slutligen anlände den 11 man starka specialstyrkan Beredskapstroppen från Oslo som snart tvingades överge sin överlastade jolle i förmån för två civila båtar som tog längre tid. De kom äntligen fram till Utoeya **kl 18:27**.

Även om Breivik skulle ha haft flera medhjälpare hade de inte kunnat göra det möjligt för honom att döda så många människor.

Om Breivik verkligen skulle ha haft medhjälpare så skulle de ha häktats och åtalats tillsammans med honom, men byråkraterna, som genom sin likgiltighet och nonchalans hjälpte Breivik, har immunitet. De är statligt anställda och kan inte bli åtalade för vårdslöshet.

När byråkrater, i en sådan kritisk situation som Breiviks terroristattacker, ignorerar människors rapporter, och är likgiltiga inför deras svårigheter och kval, så är det lätt att räkna ut vilka deras reaktioner skulle bli i en vanlig situation.

Att bortse från lagen, ignorera människors rapporter om misslyckanden och misskötsel, hur viktiga de än är, att undvika att fullfölja sina uppgifter samt att visa likgiltighet inför kriminell verksamhet, är mycket vanligt förekommande beteenden i byråkraters vardag.

Endast vid extraordinära händelser såsom i Breiviks fall, kan samhället ha fördelen att få en oberoende undersökningskommission, ledd av en domare, som undersöker vad som gick fel och skriva en 482-sidor lång rapport som avslöjar vanskötseln.

Dessa misslyckanden fanns inne i det norska systemet. Kanske hade en grupp medborgare nämnt dem till myndigheterna innan Breiviks attacker. Vi vet ingenting om den kritik eller de varningar som kan ha föregått attackerna, men vi vet med säkerhet att det begicks misstag – det var Breiviks attacker ett bevis på.

Breivik är en fiende till det öppna samhället och till demokratin, men han och andra högerextremister är inte demokratin enda fiender. Det finns andra sorters extremister som hatar och riktar sig mot demokratiska värden. Bortsett från ideologiska motståndare, är maffian en annan fiende, men båda dessa grupper är externa. De har en intern allierad i det demokratiska systemet: Byråkraterna.

Att i kampen mot externa fiender anställa ännu fler byråkrater, förvärrar bara problemen, vilket Sveriges polisväsende är ett tydligt exempel på.

Okunskap och likgiltighet är del av byråkraternas tillvägagångssätt. De saknar dessutom vilja att förändra dessa tillvägagångssätt. På grund av att byråkrater vägrade göra sitt jobb och ignorerade beslut i form av lagar som stiftats genom en demokratisk process i Norge, så dog 77

personer i attackerna den 22 juli.

Det är svårt att förstå att ett demokratiskt samhälle skulle välja att öka antalet byråkrater för att undvika liknande tragedier i framtiden, när man ser byråkraters fingeravtryck över hela denna fruktansvärda händelse.

Att anställa fler byråkrater för att lösa problemet vore att förvärra sjukdomen genom att förskriva ännu mer giftig medicin istället för att hitta ett botemedel.

Kapitel 4

Lösning

1- Demokratisk lösning

Demokratin har flera färgstarka fiender men de skulle kunna delas in i två huvudgrupper: **”Ekonomisk-Sociala”** fiender och **”Ideologisk-Politiska”** fiender.

Organiserad brottslighet i form av maffia riktar sig mot demokratins ekonomiska system och gör samhället otryggt för medborgarna. Den skapar även korruption genom att muta politiker och byråkrater.

Ideologisk-politiska fiender till demokratin, såväl höger- som vänsterextremister, oavsett ideologisk och religiös inriktning anser att de själva bör omkullkasta demokrati för att deras egen ideologi ska styra landet i dess ställe.

I mötet med dessa demokratins fiender som föraktar demokratiska värden, bör vi lägga vikt just vid dessa värden, eftersom det endast är genom att uppmuntra och sprida dessa som vi kan övervinna dess fiender. Att göra avkall på eller förminska demokratiska värden innebär att vi går rakt i fiendens fälla. Demokratins motståndare vill få oss att överge eller förminska våra demokratiska värden. Om vi gör det så

kommer vi närmare deras åsikt eller ”vilja”.

Det är värt att påminna oss om att demokratin inte är ett färdigt projekt. Som ett levande projekt utvecklas och växer det ständigt genom självkritik och revidering. En titt på moderna demokratiers historia visar hur demokratin, under tre århundraden, genom att granska och ompröva sig själv har kunnat förstå felaktiga beslut och korrigera dem. När USA:s befolkning förklarade sig självständiga från England och skrev sin fantastiska konstitution 1787, var slaveri lagligt och kvinnor saknade rösträtt. Den amerikanska demokratin övervann dessa misslyckanden genom konstitutionens ändringsförslag som avskaffade av slaveri och gav kvinnor rösträtt.

Förbättringarna av den amerikanska demokratin tillät rörelser för medborgerliga rättigheter i allmänhet och för afroamerikaner i synnerhet att växa fram, och efter att man länge utsatts för hård diskriminering intog en afroamerikan Vita Huset som president bara ett par decennier senare. Vår demokrati måste komma bortom den realitet där byråkrater agerar fritt som icke-valda makthavare. Våra demokratiska principer tillåter oss inte att låta vare sig personer eller institutioner stå över lagen, ignorera eller manipulera lagar till sin fördel eller undertrycka kritiker. Vi behöver byråkrati men vi måste införa en strikt demokratisk kontroll för att den ska hålla sig inom lagens gränser samt att dess personal ska vara statstjänstemän. Byråkraters okunskap om lagen rullar ut röda mattan för terrorister och andra brottslingar. Vi bör avskeda byråkrater som inte vill följa lagen och ta ansvar för sitt arbete som statstjänstemän. Byråkrati är dyrt och slukar stora delar av regeringens budget. Mindre men effektivare byråkrati innebär mindre kostnad och bättre insyn. Av följande skäl kan byråkrati anses vara en odemokratisk institution. Om den vore större skulle kontrollen av den vara svårare och mer kostsam.

2- Byråkratins effektivitet

Under lång tid var byråkrati en lämplig institution för lata individer som bara behövde ett jobb och en lön. Byråkrati har också varit en bra början för unga jobsökande som inte har tillräckligt med erfarenhet för att få anställning i privata företag eller starta eget företag.

Utöver dessa två grupper, utgörs en del av dem som arbetar inom byråkratin, av människor som älskade sina arbeten innan de sökte dem. Ofta är det den här gruppen som blir de statstjänstemän som det demokratiska samhället behöver. Vi måste ändra byråkratins karaktär, från att vara en klubb för lata individer till att bli en effektiv demokratisk institution. Genom att betala ut rimliga löner kan vi behålla den kreativa personal som inledningsvis hade planerat att stanna inom byråkratin en tid, och förebygga att de lämnar sina befattningar för ett bättre jobb. Vi behöver skarptänkta människor. De lata ledare som varken kan eller vill analysera, skapar endast problem för människor och slösar deras tid och samhällets pengar. De kan inte utföra sina uppgifter på ett effektivt sätt.

Om de högst uppsatta cheferna inom svenskt polisväsende, som ska fatta beslut om fördelningen av polisens budget och personal, kunde tänka till, vore det inte så svårt för dem att förstå att 15 finanspolis inte ens kan nå upp till tröskeln i kampen mot den ekonomiska organiserade brottsligheten.

Under sex år ökades deras resurser med 4,7 miljarder kronor och 4 442 fler poliser, men på grund av polischefers bristande tankeförmåga så tog det inte lång tid innan pengarna använts upp. Vissa byråkratiska befattningar är så infekterade med lathet och likgiltighet att de ärliga, energiska nyanställda som har potential att bli duktiga statstjänstemän, inte klarar av att stanna kvar utan lämnar byråkratin så fort som möjligt till förmån för en bättre arbetsmiljö. Om vi lyckas bota byråkratin från den här infektionen och göra det till en attraktiv plats för duktiga medarbetare, får vi en effektiv byråkrati med effektiva statstjänstemän.

Befattningar och organisationer som domineras av byråkrati bör bytas ut mot mindre grupper med statstjänstemän, och bland dem chefer med löner som ligger i nivå med den privata sektorn. Med hjälp av modern teknologi kan de utföra sitt jobb på ett bra sätt. Genom att kombinera mjukvara och hårdvara, kan den moderna teknologin överbygga brister

i systemet och reducera kostnader, med hjälp av det minskade personalbehov.

Dagens byråkratiska chefer är oförmögna att fullt ut förstå den roll högteknologin spelar för att förbättra resultaten i deras arbete. Vi kan inte förvänta oss att byråkrater som inte kan fördela ekonomiska och personella resurser på ett rättvist sätt, eller, som i en kritisk situation som i fallet med Breivik ignorerar människors hjälp, ska kunna uppskatta och ta hänsyn till en teknisk plan som effektiviserar systemet, under vanliga, fredliga förhållanden.

3- Demokratisk kontroll

Ett demokratiskt samhälle ska utan tvekan utöva kontroll över byråkratin. Denna kontroll ska göras av förtroendevalda politiker och enskilda medborgare.

Den enskilde medborgarens roll i detta är mycket viktig. De bör kunna kontrollera byråkrater som bryter mot lagen, bortser från den eller missbrukar den mot medborgarna. De ska ”direkt” och ”med lätthet” kunna framföra sina klagomål till rättsväsendet om de upplever sig fått sina rättigheter kränkta eller blivit förtryckt av byråkrater. Att visa missnöje mot och ställa byråkrater inför rätta är den bästa kontrollen ett demokratiskt land kan utöva, för att uppmuntra statligt anställda att arbeta inom ramen för lagen och göra dem till statstjänstemän.

I de flesta demokratiska länder idag är det ”nästan” omöjligt eller väldigt ”svårt” för enskilda individer att väcka åtal mot byråkrater, eftersom byråkrater som en del av staten har immunitet. Istället för att ställa byråkraterna inför rätta har riksdag eller regering särskilda myndigheter där en grupp byråkrater arbetar för att hantera klagomål på orättvisor de andra byråkraterna har utsatt medborgare för.

Att klaga på byråkrater till byråkrater är inte bara orätt, det är också löjeväckande. Förutom att byråkrater delar samma mentalitet och har ett broderskap dem emellan, är det viktigaste att dessa byråkrater, eller till

och med advokater och jurister inte arbetar som oberoende, opartiska domare. Att lämna över medborgares grundläggande rätt till en lagenlig rättegång, till en byråkratisk myndighet som är opartiska i frågan och vars kompetens starkt kan ifrågasättas, är orättvist. Att medborgare som blivit förtryckta tvingas vända sig till byråkrater med sina klagomål på andra byråkrater kan likställas vid att någon skulle tvingas framföra klagomål på Heinrich Himmler till Hermann Göring eller Joseph Goebbels i nazismens Tyskland, och sedan förvänta sig in rättvisa.

Det framstår som om det huvudsakliga skälet till att undanta byråkrater från åtal var att ge dem en trygg atmosfär och att minska rättegångskostnaderna. Genom att ge immunitet till byråkrater kände de sig tryggare att bortse från lagen, manipulera den och missbruka den i avsikt att förtrycka medborgare, utan att riskera åtal. **Naturligtvis minskas kostnaden för rättsväsendet, men i det långa loppet kostar dessa, det demokratiska samhällets system, mycket mer eftersom:**

a- Att ha berövat enskilda medborgare möjligheten att väcka åtal mot byråkrater, tog i praktiken bort politikernas kontroll över byråkratin, eftersom varje vunnet rättsfall mot en skyldig byråkrat var ett tecken på många fler förseelser eller misslyckande någonstans. En fällande dom mot en byråkrat visar på en dålig anställd, som därigenom kan bli förflyttad eller avskedad.

För att de folkvalda politikerna ska kunna fortsätta ha full insyn i och kontrollera byråkratin efter att den enskilde medborgarens kontroll, i form av att kunna framföra klagomål eller väcka åtal har berövats dem, behöver politikerna anställa fler byråkrater.

Om samhället skulle anställa en grupp byråkrater för att kontrollera de andra byråkraterna, så behöver vi snart också andra grupper som kontrollerar kontrollanterna.

b- Genom att lämna byråkrater utan vår insyn på grund av deras försummelser och likgiltighet, minskade effektiviteten, och samhället

tvingades investera mer pengar för att kompensera denna.

När enskilda medborgare berövas rätten att åtala byråkrater, bryter det demokratiska samhället mot artikel 8 och 10 i FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna, och motarbetar demokratiska värden (6).

Som demokrater bör vi stå upp för och vägra förhandla om våra demokratiska principer.

Vi får inte glömma vår historia. I hopp om att bevara freden, förrådde Chamberlain och Daladier Tjeckoslovakien och gjorde det möjligt för Hitlers att utsätta landet för utpressning, men det de gjorde var att underlätta för Hitler att starta kriget (7). De glömde regeln om att, ger du lillfingret till demokratins fiender idag, tar de hela handen i morgon.

Hade de stått upp för sina demokratiska principer kunde de ha undkommit Hitlers utpressning. Vad har vi då vunnit på att ge byråkrater immunitet genom att beröva enskilda medborgare deras rätt till den **”oberoende och opartiska prövning”** som artikel 10 i FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna föreskriver?

När vi undantog byråkrater från möjligheten att bli åtalade blev de inte mer effektiva. Genom immunitet gavs de makt, en självbild som överlägsna de folkvalda politikerna, och de gavs möjligheten att gå emot samt sabotera deras beslut.

Att i ett demokratiskt samhälle överlämna regeringsmakten åt byråkrater, utan att utöva demokratisk kontroll över dem, leder till att de blir diktatorer.

Vi bör stå fast vid våra demokratiska principer och förbli lojala med FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna.

Vi har försökt att lösa problemen med hjälp av byråkratiska åtgärder, främst genom att anställa fler byråkrater, men misslyckats. Nu är det

dags att vi hittar en demokratisk lösning på de problem som byråkrater inte har kunnat lösa.

Noter

(1) Artikel 36(1): ”Medlemsstaterna skall se till att valutaväxlingskontor och leverantörer av tjänster och företag är skyldiga att ha tillstånd eller vara registrerade [...]”

(2) Källa för Sergei Magnitsky-affären:

A- ”Justice for Sergei”: <http://www.justiceforsergei.com/>

B- ”Justice for Sergei Magnitsky Killed in Russia”:

<https://www.youtube.com/watch?v=x6PQNFcog3s>

C- ”Q&A: The Magnitsky affair”: <http://www.bbc.co.uk/news/world-europe-20626960>

(3) Källa för Thomas A. Drake:

A- ”Leaks and the Law: The Story of Thomas Drake”:

<http://www.smithsonianmag.com/history-archaeology/Leaks-and-the-Law-The-Story-of-Thomas-Drake.html#ixzz2hsBNBR7Z>

B-

http://www.bbc.co.uk/persian/world/2013/09/130909_142_vid_tom_andrew.shtml

B-

http://www.bbc.co.uk/persian/world/2013/09/130909_142_vid_tom_andrew.shtml

C- ”The story of Whistleblower Thomas Drake”:

<http://www.youtube.com/watch?v=89oD-lx3ZFM>

(4)<http://www.bbc.co.uk/news/world-europe-19241327>

(5) Samtliga fakta och siffror i denna del är tagna från BBC:s hemsida:

<http://www.bbc.co.uk/news/world-europe-19241327>

(6) FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna lyder:

Artikel 8. Var och en har rätt till verksam hjälp från sitt lands nationella domstolar mot handlingar som kränker hans eller hennes grundläggande rättigheter enligt lag eller författning.

Artikel 10. Var och en är på samma villkor berättigad till en rättvis och offentlig förhandling vid en oberoende och oberoende domstol vid prövningen av hans eller hennes rättigheter och skyldigheter och av varje anklagelse om brott mot honom eller henne.

(7) I september 1938, mötte Hitler och Mussolini, Chamberlain, (Daladier) i München. De undertecknade Münchenfördraget Sudetenland, en del av Tjeckoslovakien, skulle överlämnas till Tyskland med omedelbar verkan. Hitler undertecknade även avtalet med Storbritannien, vilket angav att de två länderna inte skulle föra krig igen.

